

Pædagogisk tilsyn på Sprogcentret Holstebro

Tilsynsrapport 2016

**Pædagogisk tilsyn på Sprogcentret Holste-
bro**

© Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form
på: www.eva.dk

Indhold

1	Indledning	4
1.1	Formålet med det pædagogiske tilsyn	4
1.2	Organiseringen af det pædagogiske tilsyn	4
1.3	Resultater og fremadrettede til opmærksomhedspunkter	5
2	Sprogcentrets profil	7
2.1	Kursistprofil	7
2.2	Beliggenhed, fysiske rammer og faciliteter	8
2.3	Fleksible undervisningstilbud	8
2.4	Omfang af tilbud	10
2.5	Samarbejde med kommuner	10
2.5.1	Særlige opgaver og samarbejder, aftalt med kommunerne i dækningsområdet	10
2.5.2	Vurdering af samarbejdet mellem sprogcenter og kommuner	11
2.6	Værdigrundlag og mål	12
3	Eksterne samarbejdspartnere	13
3.1	Samarbejde med virksomheder	13
3.2	Samarbejde med uddannelsesinstitutioner	14
3.2.1	Vejledning med eksternt sigte	14
3.3	Samarbejde med øvrige interessenter	14
4	Undervisningens indhold og tilrettelæggelse	16
4.1	Undervisningstilbud tilpasset den enkelte kursists forudsætninger og behov	16
4.1.1	Praksis for niveauplacing	16
4.1.2	Særligt tilrettelagte undervisningstilbud	16
4.1.3	Fokus på bredden i undervisningstilbuddet	17
4.1.4	Den individuelle læringsplan som omdrejningspunkt	18
4.2	Tilrettelæggelse af arbejdsmarkedsrettet dansk	19
4.2.1	Arbejdsmarkedsrettet og uddannelsesrettet sprogbrug i undervisningen	20
4.3	Det gode voksenpædagogiske læringsmiljø	21
4.4	Løbende evaluering og udvikling af undervisningen	21
4.4.1	Sprogcentrets fokus på fravær	22
5	Udvikling af underviserkompetencer	23
5.1	Kompetenceudvikling og efteruddannelse	23
5.2	Undervisernes uddannelse	23
6	Referencer	25
Appendiks		
Appendiks A:	Vurdering af praksis fra Holstebro kommune	26
Appendiks B:	Sprogcentrets fremtidige tilbudsstruktur	30

1 Indledning

Sprogcentret Holstebro skal inden 1. december 2016 have gennemført et pædagogisk tilsyn, jf. § 18 i bekendtgørelse nr. 981 af 28. juni.

Sprogcentret Holstebro har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (herefter EVA) om at udføre tilsynsbesøget og udarbejde en kortfattet tilsynsrapport på baggrund af det pædagogiske tilsyn med fokus på de formelle krav til tilsynet og fremtidig læring. Denne rapport sammenfatter indtryk fra selvevaluering, tilsynsbesøg og vurdering af praksis fra tilsynsførende kommune (se Appendiks A).

1.1 Formålet med det pædagogiske tilsyn

Det er den driftsansvarlige kommune, der bærer tilsynsforpligtigheden med udbydere af arbejdsmarkedsrettet danskundervisning og de ordinære danskuddannelser, jf. bekendtgørelse nr. 981 (Undervisningsministeriet 2016). Tilsynsforpligtelsen omfatter et administrativt, økonomisk og pædagogisk tilsyn og udmunder hvert 2. år i en kortfattet rapport til Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Formålet med det samlede tilsyn er at sikre at arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, samt de ordinære danskuddannelser gennemføres efter reglerne i danskuddannelsesloven. Denne rapport omhandler alene de elementer, der er indbefattet i det pædagogiske tilsyn, som det er beskrevet i vejledningen til danskuddannelserne (Undervisningsministeriet 2014).

1.2 Organiseringen af det pædagogiske tilsyn

Det pædagogiske tilsyn på Sprogcenteret Holstebro har taget afsæt i en tilsynsmodel udviklet i et samarbejde mellem EVA og de kommunale sprogcentre. Tilsynsmodellen honorerer som nævnt de formelle krav til elementer (temaer), der fremgår af den gældende vejledning om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.¹, og giver plads til, at sprogcentre kan arbejde i dybden med et tema, der har særlig relevans for udvikling af den pædagogiske praksis.

I denne tilsynsrapport er de formelle temaer i det pædagogiske tilsyn samlet under fire hovedtemaer:

- 1 Sprogcenterets profil
- 2 Eksterne samarbejdspartnere
- 3 Undervisningens indhold og tilrettelæggelse
- 4 Udvikling af underviserkompetencer.

EVA har udført det pædagogiske tilsyn på Sprogcenteret Holstebro i oktober-november 2016. Det pædagogiske tilsyn har bestået af følgende 3 elementer:

- En selvevaluering
- Et tilsynsbesøg med afholdelse af interviews
- En skabelon til vurdering af sprogcentrets praksis til den driftsansvarlige kommune

De 3 elementer, som er denne rapports datakilder beskrives kort nedenfor.

Selvevaluering

Sprogcentret Holstebro har i oktober 2016 gennemført en selvevaluering i forbindelse med det pædagogiske tilsyn. Selvevalueringen har haft to formål – dels at kvalificere grundlaget for EVA's

¹ Jf. afsnit 8 i Vejledning om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., nr. 9128 af 20. marts 2014

tilsynsbesøg, dels at igangsætte en intern udviklingsproces. Selvevalueringen har bestået af to dele; en kort og faktuel beskrivelse af de rammer, værdier og praksisser, der former sprogcentret Holstebro, og som er inden for de temaer, der er relevante og lovpligtige for det pædagogiske tilsyn, og en temadrøftelse, som er en mere udfoldet beskrivelse og vurdering af den aktuelle pædagogiske praksis på Sprogcentret Holstebro. Sprogcenteret Holstebro har i tilsynet valgt at arbejde med temaet 'Undervisningstilbud tilpasset den enkelte kursists forudsætninger og behov' med særligt fokus på sprogcentrets udviklingsarbejde med at tilrettelægge undervisning, der er individualiseret, fleksibel og som tager afsæt i kursisternes individuelle behov.

Tilsynsbesøg med afholdelse af interview

EVA gennemførte d. 8. november 2016 ét tilsynsbesøg på Sprogcenteret Holstebro. Besøget tog afsæt i sprogcentrets selvevaluering og havde til hensigt at udfolde og nuancere centrale elementer i beskrivelserne og vurderingerne af den aktuelle pædagogiske praksis inden for tilsynets relevante og lovpligtige temaer, herunder sprogcentrets selvvalgte tema.

Under besøget gennemførte EVA følgende interview:

- Fokusgruppeinterview af én times varighed med seks kursister
- Fokusgruppeinterview af to timers varighed med ni lærere
- Fokusgruppeinterview af halvanden times varighed med ledelsen.

Sprogcenteret Holstebro var ansvarlig for at planlægge besøget, udvælge relevante lærere og kursister samt give de relevante lærere og kursister mulighed for at deltage i fokusgruppeinterview.

Tilsynsbesøget blev gennemført af tre konsulenter fra EVA:

- Specialkonsulent Christina Laugesen (projektleder)
- Evalueringskonsulent Malte Nyfos Mathiasen
- Praktikant Stine Harrekilde

Tilsynsrapporten er udarbejdet af de tre konsulenter, der gennemførte tilsynsbesøget.

En skabelon til vurdering af sprogcentrets praksis til den driftsansvarlige kommune

I et informationsbrev fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (herefter SIRI) fra 26. september 2016 fremgik det, at dette års tilsyn særligt skal belyse den driftsansvarlige kommunes vurdering af en række punkter inden for følgende tre temaer:

- 1 Udviklingen på området siden december 2014
- 2 Løbende evaluering af undervisningen og dens resultater
- 3 Kommunens daglige tilsyn med udbyderne af danskuddannelse.

I den forbindelse bad EVA i oktober 2016 den driftsansvarlige kommune for Sprogcenteret Holstebro om at udfylde en skabelon til vurdering af sprogcentrets praksis inden for disse tre temaer. Kommunen har med fordel kunnet tage afsæt i sprogcentrets selvevaluering.

Besvarelsen fra Holstebro kommune (som har tilsynsforpligtelsen på Sprogcenteret Holstebro) er vedlagt tilsynsrapporten som appendiks (se Appendiks A).

1.3 Resultater og fremadrettede til opmærksomhedspunkter

EVA vurderer på baggrund af dette pædagogiske tilsyns samlede datamateriale, at Sprogcentret Holstebro leverer et relevant og kvalificeret undervisningstilbud under egnede forhold, der i høj grad har fokus på den enkelte kursist forudsætninger og aktuelle behov. Dette fokus viser sig igennem en tilrettelæggelse af undervisningen med fokus på enkelte kursists livssituation, delmål og mål på længere sigt. Sprogcentret arbejder løbende med at udvikle lærernes kompetencer og undervisningens kvalitet med afsæt i deres selvdefineret *raison d'être*: "at sørge for at kursisterne får de bedste betingelser for at lære dansk og for at integrere sig i lokalsamfundet". I forlængelse af dette har sprogcenteret et stort fokus på også at levere danskundervisning til de kursister, der ikke har mulighed for at modtage undervisning på skolen inden for de givne rammer.

På baggrund af det samlede datamateriale peger EVA på tre opmærksomhedspunkter i det fremtidige arbejde på Sprogcentret Holstebro:

Opmærksomhedspunkt nr. 1: Balance mellem individuel læring og lærerstøtte

Med afsæt i interview med kursister, lærere og ledelse anbefaler EVA:

- At Sprogcentret Holstebro har en fortsat opmærksomhed på at sikre en god balance mellem individuelle aktiviteter, lærerstøttede aktiviteter og holdundervisning for kursister tilknyttet dag- og aftentilbud.
-
-

Opmærksomhedspunkt nr. 2: Løbende revidering af kollektive læringsplaner

Med afsæt i interview med lærer og ledelse anbefaler EVA:

- At Sprogcentret Holstebro i dialog med lærerne planlægger en revision af de kollektive læringsplaner. Samtidig anbefaler EVA at lærere og ledelse drøfter, hvordan de kollektive læringsplaner fremadrettet skal anvendes, udbygges og vedligeholdes så ressourcerne i revisionerne står mål med udbyttet.
-
-

Opmærksomhedspunkt nr. 3: Den individuelle læringsplan (ILP) som bindeled mellem den fleksible læringsramme og dag/aftentilbud.

Med afsæt i interview med lærere og ledelse anbefaler EVA:

- At ledelsen har fokus på at understøtte og ensarte en fælles brug af ILP'en, så læringsplanen fungerer som et aktivt bindeled mellem holdundervisning og fleksflade (og på sigt fleksflade og individuelle forløb)
 - At lærere og ledelse i denne proces trækker på eksisterende erfaringer fra brugen af Google Classroom, som en velfungerende platform til at videreformidle viden om kursisternes arbejde, læring og progression
-

2 Sprogcentrets profil

2.1 Kursistprofil

Sprogcentret Holstebro har i perioden oktober 2015 til november 2016 haft i alt 1.221 kursister. I tabellen nedenfor ses kursisternes fordeling på de tre danskuddannelser og AD.

Tabel 1
Kursisternes fordeling på danskuddannelsestilbud

	Antal	Procent
DU1	354	29 %
DU2	513	42 %
DU3	110	9 %
AD	244	20 %
Total	1.221	100 %

Kilde: Selvevaluering udfyldt af Sprogcentret Holstebro, 2016. Bemærk opgørelsen baserer sig på kursister i perioden fra 1. oktober 2015 til 31. oktober 2016

Af tabel 1 fremgår at 42 % på Sprogcentret Holstebro var DU2 kursister det senest år. DU1 kursister udgør 29 %, mens AD og DU1 udgør henholdsvis 20 og 9 %. Tabel 2 viser kursisternes fordeling på henvisningsgrundlag.

Tabel 2
Kursisternes fordeling på henvisningsgrundlag (n=1221)

Henvisningskategori	Henvisningsgrundlag	Procent
I1	Henvist efter integrationsloven, omfattet af integrationsprogram og modtager kontanthjælp (n=637)	52 %
I3	Henvist efter integrationsloven, og omfattet af introduktionsforløb (n=210)	17 %
ID 1	Intro-dansk (n=191)	16 %
ID 2	Intro-dansk (n=193)	16 %
ID 3	Intro-dansk (n=167)	14 %
ID 4	Intro-dansk (n=154)	13 %
ID 5	Intro-dansk (n=142)	12 %
I2	Henvist efter integrationsloven, omfattet af integrationsprogram og modtager ikke kontanthjælp (n=90)	7 %
D	Henvist efter danskuddannelsesloven (n=67)	5 %
K1	Henvist efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og modtager kontanthjælp (n=35)	3 %
-	Ingen henvisning (n=38)	3 %
A	Henvist efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og modtager dagpenge (n=29)	2 %
ID 6	Intro-dansk (n=4)	0 %
Ø	Rekvireret undervisning (n=5)	0 %

Kilde: Selvevaluering udfyldt af Sprogcentret Holstebro, 2016. Bemærk opgørelsen baserer sig på kursister i perioden fra 1. oktober 2015 til 31. oktober 2016. Bemærk Procent summerer til mere end 100 %, da kursister kan have skiftet tilbud

Af tabellen fremgår, at kursister henvist efter integrationsloven og omfattet af introduktionsforløb er den største gruppe med 29 %, jf. Tabel 2. Herefter følger selvforsørgede kursister henvist efter integrationsloven og omfattet af integrationsprogrammet med 19 %. Intro-dansk (AD) udgår med 18 % af kursisterne det tredjestørste henvisningskategori.

Af selvevalueringen fremgår det desuden, at Sprogcentret Holstebro har følgende fordeling af kursister:

- 83% er mellem 20 og 40 år
- 50% er fra Syrien og Eritrea og 30% er fra Østeuropa
- 60% er på daghold og 40% er på aftenhold

Af interview med ledelsen fremgår det, at sprogcentret oplever, at DU1 er blevet meget større, fordi der er kommet mange flygtninge til, særligt fra Syrien. Det påvirker undervisning, fordi der skal gøres en særlig indsats ift. krigsflygtninge med særligt sårbarhed og traumer.

Ledelsen beskriver, at halvdelen af kursisterne kommer fra Holstebro Kommune, og halvdelen kommer fra kommunerne Lemvig og Struer i dækningsområdet.

2.2 Beliggenhed, fysiske rammer og faciliteter

Sprogcentret Holstebro er beliggende i Holstebro Kommune. Den tilsynsførende kommune beskriver, at skolens adresse giver let adgang med offentlig transport, gode kontaktmuligheder til byen miljø og institutioner. Kursister fra Lemvig og Struer kommune har en længere men dog acceptabel transporttid, da kommunerne vurderer, at et centralt tilbud fører til bedre kvalitet og ressourceanvendelse. Sprogcentret har dog i en periode lagt et hold i Lemvig, for at dække det daværende behov.

De fysiske rammer er udvidet i takt med et stigende antal kursisterne. Kommunen vurderer, at bygningstilstand er god, arealerne er tilstrækkelige og lever op til kravene for et godt undervisnings- og arbejdsmiljø, og at der er udbyggede faciliteter med studiecenter, it, mediatek, bibliotek, grupperum, lærerkontor og personalekantine.

2.3 Fleksible undervisningstilbud

Af selvevalueringen fremgår det, at Sprogcentret Holstebro har afviklet følgende fleksible undervisningstilbud det seneste år:

- Aftenundervisning
- Virksomhedshold
- "Ungehold", der rummer unge flygtninge fra 18 - 30 år med hurtig progression i dansktilegnelsen

Fra den 31. oktober 2016 er Sprogcentret imidlertid overgået til en ny tilbudsstruktur, hvor de individuelle fleksible tilbud udvides (se også Appendiks B for nærmere beskrivelse).

Undervisningstilbud pr. 31.10.16

DU1 + DU2 + DU3 + Unge + Fleks

Tidsrum	Mandag			Tirsdag			Onsdag			Torsdag			Fredag		Lørdag
8.15-9.45															9.00-12.00
10.00-11.30	DU2	DU3	Unge	DU2	DU3	Unge	OBS	F	Unge	DU1		Unge	DU1	Unge	F
12.00-13.30															
13.45-16.45	F			F						F					
17.00-21.00	F			DU2			F			DU1	F	DU3			

Uddrag fra www.sprogcentret-holstebro.dk

Den nye tilbudsstruktur indbefatter en reduktion i dagtilbuddet fra tre til to faste dage, der i stedet suppleres med et individuelt fleksibelt tilbud i form af en fleksibel læringsramme (af sprogcentret betegnet som fleksflade), der afvikles som individuelt arbejde eller arbejde med lærerstøtte i skolens studiecenter. I appendiks B beskrives den nye struktur, der også øger muligheder for virksomhedsforlagte forløb og individuel virksomhedsbaseret læringsfacilitering.

I den fleksible læringsramme har kursisterne lærerstøtte til rådighed inden for en bred tidsmæssig ramme på dagen og i løbet af ugen, inklusiv weekend. Den fleksible læringsramme er også til rådighed for kursister fra alle øvrige undervisningstilbud (se figur).

Den fleksible læringsramme understøttes af en individuel læringsplan (ILP), hvor kursisten selv får et ansvar for sprogtilegnelsen. Her aftaler og beskriver lærer og kursist en læringsplan, der kvalificerer og systematiserer kollegaer, familie, frivillige og andre aktørers rolle som læringsresurse. Det er tanken at den individuelle læringsplan skal forbinde de forskellige kontekster og vejlednings- og lærerressourcer, som kursisten færdes og udvikles i. Brugen af en individuel læringsplan som pædagogisk redskab er nærmere beskrevet i kapitel 4.

I interview med lærerne er det et hovedindtryk, at lærerne har oplevet arbejdet med at udvikle den nye tilbudsstruktur som sjovt og spændende, og at de er blevet inddraget i processen. En lærer beskriver udviklingsprocessen, som fortsat er i gang således:

(...) det er hamrende spændende, at være en del af. Netop fordi det er lidt banebrydende og noget helt nyt. Det er et privilegie, at være en del af. (Interview med lærere, Sprogcentret Holstebro).

Lærerne peger også på, at det er en styrke ved den fleksible læringsramme at den normale opdeling i DU1, DU2 og DU3 opblødes, fordi alle møder hinanden i studiecenteret, og at lærerne opnår en større berøringsflade til andre kollegaer:

Man kan også godt sige, lovgivningsmæssigt er vi jo en meget opdelt sektor. Er du analfabet, så går du sammen med analfabeter på andre niveauer. Og du møder ikke andre, i princippet. Det er idéen, ikke? At dem, der har samme forudsætninger, undervises sammen. Her er der en situation, hvor man blander, til gavn for rigtig mange. Så man som kursist, også møder andre kursister på andre niveauer. Personer, man ikke ville møde ellers. Det kan der også være nogle perspektiver i. I vores opdeltede verden synes jeg, der er en rigtig fin mulighed. (Interview med lærere, Sprogcentret Holstebro).

Af interview med ledelse fremgår det, at de netop fremhæver fleksibiliteten som sprogcentrets styrke, fordi de med den nye model lettere kan omfordele resurser efter kursisternes behov. De peger på, at engagementet blandt kursister og lærere er afgørende, fordi den fleksible flade kræver, at kursisterne er villige til at møde op på mere fleksible tidspunkter.

Af interview med kursister fremgår det, at kursisterne både har bekymringer og gode erfaringer med en fleksibel struktur for undervisningsfladen. Det dominerende perspektiv i interviewet med kursister er dog et ønske om mere danskundervisning fx i form af flere lærerstøttede timer eller tre dages holdundervisning. Bekymringer handler specifikt om, at det kan være udfordrende at arbejde i grupper, fordi kursisterne ikke kan rette hinandens udtale eller om, at kursisterne skifter til modersmål, når de arbejder selvstændigt, og dermed ikke får trænet det danske, så meget som de gerne ville. Kursisterne fremhæver dog også styrkerne ved den fleksible læringsramme og undervisningen mere generelt, og peger på at lærerne er dygtige og gode til at give individuel støtte fx ved at imødekomme behov for ekstra individuelt materiale, hvis der er dele af grammatikken, som driller.

EVA vurderer, at der er en række styrker ved mulighederne for fleksibel og individuel tilpasset læring, men vurderer også, at der er behov for en opmærksomhed på kursister, der har vanskeligt ved at agere i de mere løse rammer med de forventninger til kursisterne, som det indebærer.

Samtidig anbefaler EVA, at Sprogcenteret Holstebro også fremadrettet har et stort fokus på at sikre en god sammenhæng mellem aktiviteter i den almindelige holdundervisning og fleksfladen.

Opmærksomhedspunkt nr. 1: Balance mellem individuel læring og lærerstøtte

Med afsæt i interview med kursister, lærere og ledelse anbefaler EVA:

- At Sprogcentret Holstebro har en fortsat opmærksomhed på at sikre en god balance mellem individuelle aktiviteter, lærerstøttede aktiviteter og holdundervisning for kursister tilknyttet dag- og aftentilbud.
-

2.4 Omfang af tilbud

I selvevalueringen angiver Sprogcentret Holstebro, at de lever op til lovgivningens krav om et gennemsnitligt omfang svarende til 1,2 årsværk på både DU1, DU2 og DU3.

Det aktuelle antal ugentlige lærerstøttede timer på Sprogcentret Holstebro er for daghold 12-16 timer og for aftenhold 5 timer. Dagholdene er primært for ledige, og aftenholdene er primært for beskæftigede. Sprogcentret begrundet timeantallet med, at de generelt har gode erfaringer med, at timeantallet virker. For aftenholdet har de fået feedback om, at timeantallet stemmer overens med kursisternes ønsker og muligheder. For dagholdet hænger timeantallet desuden sammen med, at kommunerne ønsker en model, hvor kursisterne kan være i praktik nogle dage om ugen.

Af selvevaluering og interview med lærere og ledelse fremgår desuden, at den fremtidige tilbudsstruktur frigør resurser for dagtilbuddet, som omlægges til fleksibel, individuel og virksomhedsbaseret undervisning.

2.5 Samarbejde med kommuner

Sprogcentret Holstebro er en sprogscole for nye borgere der er bosiddende i henholdsvis Holstebro, Struer og Lemvig kommuner og har som følge heraf et tæt samarbejde med alle tre kommuner.

I selvevalueringen beskriver sprogcentret Holstebro sig som værende

... en del af Holstebro kommunes, og Lemvigs og Struers, opgaveløsning inden for de integrations-, erhvervs- og kultuspolitiske områder, og skal som sådan så langt som muligt løse en række efterspurgt behov og bidrage væsentligt til udvikling. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

I interviewet med ledelsen uddybes dette samarbejde mellem de tre kommuner: Den driftsansvarlige kommune er Holstebro, men der er en høj grad af medindflydelse og samarbejde med de to andre kommuner (Struer og Lemvig) og der arbejdes solidarisk ift. at dele ansvar og økonomi.

Organisatorisk støttes dette samarbejde gennem et driftsudvalg med repræsentanter fra Sprogcentret Holstebro og de tre kommuner. Driftsudvalget mødes løbende. Ledelsen fortæller, at der er princip om, at dele udgifterne til de initiativer, der er enighed omkring. Ledelsen giver udtryk for, at de oplever en stor ledelsesmæssig likviditet i samarbejdet med de tre kommuner.

2.5.1 Særlige opgaver og samarbejder, aftalt med kommunerne i dækningsområdet

Af selvevalueringen fremgår det, at Sprogcenteret Holstebro varetager en række opgaver for kommunerne, der ligger ud over danskuddannelserne. Det drejer sig om følgende tilbud:

- Afklaring af danskret og henvisning af selvforsørgende
- Ansvar for konkrete dele af 8 ugers velkomstforløb for nytilkomne borgere
- Samarbejde mellem sprogcenterets vejledning og kommunernes rådgivningsfunktioner i borger/kursistforløb, samt fælles udvikling

Derudover angiver sprogcenteret også, at ledelsen har en aktiv rolle i kommunernes politik- og praksisudvikling.

I selvevalueringen fremgår det desuden, at det er Sprogcentret Holstebro's vurdering, at der er en klar sammenhæng mellem den driftsansvarlige kommunes integrationsindsats og de forventninger, kommunen har til sprogcenterets virke.

Sprogcentret danner ramme om en samarbejdsorganisation for de tre kommuner med et sprogcenterråd og et driftsudvalg. Som del heraf beskriver sprogcentret en række tilsynsaktiviteter og samarbejder, som er gennemført siden sidste tilsyn.

- Faste dialogmøder mellem forstander og arbejdsmarkedschef hver 3. uge
- Månedlige møder mellem kommunens funktionsleder for integrationsteam og sprogcenterets ledelse
- Årligt dialogmøde mellem Arbejdsmarkedsdirektør og Sprogcenterets personale
- Årligt temamøde /- seminar for Integrationsteam- og Sprogcentermedarbejdere.
- Møderække / udviklingsprojekt 2015-16 for alle Sprogcenterets medarbejdere under overskriften Social Kapital / Kerneopgaven
- Driftsudvalgsmøder: Der afholdes 4 ordinære driftsudvalgsmøder årligt og ekstraordinære møder afledt af den meget høje aktivitetsvækst og udviklingen af tilbudsfladen.
- Sprogcenterrådsmøder: Der afholdes 2 årlige Sprogcenterrådsmøder
- Sprogcenterets ledelse, i særlig grad forstander, deltager løbende i tværgående ledelsesfora i kommunen og arbejdsmarkedsforvaltning

2.5.2 Vurdering af samarbejdet mellem sprogcenter og kommuner

Både lærere, ledelse og driftsansvarlige kommune vurderer samarbejdet mellem dækningskommuner og sprogcenter som værende positivt.

I interviewet med lærerne kommer det til udtryk, at det store arbejde med at udvikle en ny undervisningsstruktur i høj grad er muligt på grund af et godt, tæt samarbejde med kommunerne:

Det har ikke, mig bekendt, været muligt andre steder i landet at lave en model, hvor man kan byde ind på den måde. Det ser jeg som et mangeårigt og godt samarbejde mellem os og kommunerne. Der har været meget lydhørhed over for det her konkrete tilbud til deres borgere, som en slags kompensation for at man går fra tilbuddet med tre undervisningsdage til to undervisningsdage med ordinære moduler. Det kræver jo også, at kommunerne synes at det lyder godt med det koncept, vi tilbyder her, og at de gerne vil prøve det af. (Interview med lærere, Sprogcentret Holstebro)

Forestillingen om det gode samarbejde bakkes op i vurderingen fra den driftsansvarlige kommune:

Kommunen har, set i forhold til opgavestillelsen, samlet set en bred og detaljeret indsigt i sprogcenterets praksis og kapacitet, - redegjort for og dokumenteret gennem de mange samarbejds- og tilsynsflader. [...] Sprogcenteret vurderes grundlæggende altid at have udmærket sig ved høj fleksibilitet i opgaveløsningen både i forhold til de almene krav og målsætninger, men også i forhold til den lokale opgavestillelse fra de 3 kommuner bag sprogcentret. (Kommunens vurdering af sprogcenterets praksis, appendiks A).

2.6 Værdigrundlag og mål

Af selvevalueringen fremgår ikke et sæt samlede værdier, fordi sprogcentret er midt i en udviklingsproces, og oplever at de nuværende værdigrundlag ikke afspejler sprogcenterets virkelighed.

I selvevalueringen beskrives dog at målsætningerne i vid udstrækning tager udgangspunkt i lovgivningens opdrag. Sprogcenteret fremhæver i forlængelse heraf at de tilbyder en udgave af danskfaget, hvor følgende værdier er bærende målsætninger:

- Individualisering
- Flexibilitet
- Ansvarlig- og myndiggørelse

Af interview med ledelse og lærere fremgår det desuden, at sprogcentret oplever en stor villighed og engagement til at udvikle deres værdier og afprøve nye tilbud. Ledelse og lærere fremhæver, at deres værdier og mål afspejler en tilpasning til omverdenen med rettidig omhu, at de tager afsæt i kursisten frem for skolens behov, og at de er frontløbere på at udvikle fleksible og individualiserede dansktilbud. Samtidig fremhæver sprogcentret, at de har ændret kerneopgaven markant for at skabe en anden interaktion med omverdenen og tilpasse sig det forhold, at kursisterne behov har forandret sig.

3 Eksterne samarbejdspartnere

3.1 Samarbejde med virksomheder

Af selvevalueringen fremgår det, at Sprogcentret Holstebro de seneste 12 måneder har samarbejdet med følgende private og offentlige virksomheder:

- Odinteatret / Altamira
- Dansk Supermarked
- Bøgild Rasmussen, Pyntegrønt
- Birns Jernstøberi

I interview med lærerne nævnes også et samarbejde med og besøg hos JEKA fish samt en svinefarm.

Sprogcentret Holstebro vurderer i selvevalueringen, at samarbejdet med virksomheder er et område, der har et vist udviklingspotentiale. I lærerinterviewet uddybes dette med at rammerne for det eksterne samarbejde ikke er helt på plads endnu. Det indgår som en del af det generelle udviklingsarbejde på sprogcentret.

Samtidig oplever lærerne dog, at der allerede er sket en forandring i forhold til at inddrage virksomhedernes perspektiver og behov:

På virksomhedsniveau er vi gået fra at snakke om det, til at vi nu er begyndt at tage kontakt. Nu snakker vi med virksomheden og beskriver deres behov. (Interview med lærere, Sprogcentret Holstebro)

Lærere såvel som ledelse skelner mellem samarbejde med virksomheder om henholdsvis virksomhedsbesøg og sprogpraktik for kursisterne. Sprogcenteret anvender løbende virksomhedsbesøg men har besluttet at sætte brugen af sprogpraktikker i bero.

I vurderingen fra den driftsansvarlige kommune, Holstebro, vurderes det at sprogcentret Holstebro er beliggende i et område, hvor erhvervsstrukturen er:

(...) stærkt domineret af små og enkelte mellemstore virksomheder og bl.a. derfor er muligheder og efterspørgsel i forhold til decideret virksomhedsbaseret danskundervisning stærkt begrænset. (Kommunens vurdering af sprogcentrets praksis, appendiks A).

Dette billede understøttes af ledelsen, der savner nogle store virksomheder i lokalområdet der har kapaciteten til at kunne køre sprogpraktikker i større omfang. Ledelsen peger på at samarbejdet om sprogpraktikker med de eksterne virksomheder har været meget ressourcekrævende i forhold til, hvad kursisternes udbytte var.

Ifølge ledelsen er der nu igangsat et initiativ i et samarbejde mellem det lokale jobcenter og kompetencecenter om at viderekøre sprogpraktik.

Lærerne fremhæver i interviewet, at beslutningen om at sætte sprogpraktikkerne i bero i høj grad er påvirket af den aktuelle politiske dagsorden på området. En lærer beskriver det således:

... der er et kolossalt politisk fokus på det her område, og har været det sidste år, og fokus er på det modsatte af sprogpraktik. Det er praktik, arbejde og selvforsørgelse. Det er ikke på sprogpraktikker, hvor det primære formål er at få en sprogtilegnelse. (Interview med lærere, Sprogcentret Holstebro)

Som det fremgår af citatet er det en vurdering blandt lærerne, at sprogpraktikkerne ikke understøtter det store fokus på beskæftigelse og selvforsørgelse, fordi en sprogpraktik i højere grad har fokus på at styrke sprogtilegnelsen end at bygge direkte bro til arbejdsmarkedet. Lærerne vurderer også, i tråd med ledelsen, at udbyttet af sprogpraktikkerne kan være begrænset og det er vanskeligt at etablere en vellykket sprogpraktik.

3.2 Samarbejde med uddannelsesinstitutioner

Af selvevalueringen fremgår det, at Sprogcentret Holstebro de seneste 12 måneder har samarbejdet med følgende uddannelsesinstitutioner:

- VUC
- EUC

Sprogcentret Holstebro beskriver i selvevalueringen, at der er etableret et samarbejde med VUC i forbindelse med sprogcenterets Ungeprojekt. Her får unge flygtninge mellem 18-30 år mulighed for at gennemføre danskuddannelses samt basisfag på VUC på kort tid, og får efterfølgende mulighed for at starte på fuld tid på VUC efter et kortere forløb på 1-1½ år.

3.2.1 Vejledning med eksternt sigte

Af selvevalueringen fremgår det, at der er et velfungerende samarbejde mellem sprogcenterets vejledning og kommunernes rådgivningsfunktioner omkring borger/kursistforløb og at sprogcenteret prioriterer erhvervs- og uddannelsesvejledning højt.

Ledelsen fortæller, at Sprogcenteret Holstebro har en udvidet vejledningsramme i forhold til at vejlede kursister ud fra deres individuelle uddannelsesønsker. En leder beskriver sprogcenterets fokus på vejledning således:

Vores vejledning meget mere udvidet end de fleste andre steder på andre sprogcentre. Vi har meget mere vejledning, mere opfølgning og mere samarbejde og er meget mere til rådighed i forhold til andre aktører i forhold til at samarbejdet omkring kursisterne. (Interview med ledelse, Sprogcenteret Holstebro)

Lærerne fremhæver også sprogcenterets store fokus på vejledning. En lærer fortæller:

Vi har vejledningsforløb med hold/klasser og individuelle samtaler, hvor der er meget fokus på den enkelte og autenciteten. (...) Vejledning er bibeholdt her på stedet, og det er det, fordi der er gode erfaringer med det. (Interview med lærere, Sprogcenteret Holstebro)

Ud over vejleder har sprogcenteret også ansat en tidligere kursist i en fuldtidsstilling som tutor til at hjælpe kursisterne med breve fra kommunen, udarbejdelse af cv osv.

Også blandt kursisterne fremhæves det, at sprogcenterets medarbejdere er gode til at hjælpe med at finde ud af, hvordan man starter på uddannelse, og hvad kursisterne mangler for at kunne starte.

3.3 Samarbejde med øvrige interessenter

Af selvevalueringen fremgår det, at Sprogcentret Holstebro de seneste 12 måneder har samarbejdet med følgende lokale interessenter:

- Holstebro bibliotek
- Holstebro Kunstmuseum
- Holstebro Museum
- D-Funk

- "Sammen" – Frivillighuset
- Borgerservice

Af kursistinterviewet fremgår, at kursisterne værdsætte ture ud af huset, bl.a. fremhæves besøg i et fængsel og kursisterne beskriver, at ture ud af huset bruges som referencepunkt og som emner, der vendes tilbage til langt tid efter selve besøget.

Af lærerinterviewet fremgår det i forlængelse heraf, at det at tage 'ud af huset' anses som værende et led i sprogcentrets fokus på at arbejde med autentiske, opsøgende og inddragende tilrettelæggelsesformer.

4 Undervisningens indhold og tilrettelæggelse

4.1 Undervisningstilbud tilpasset den enkelte kursists forudsætninger og behov

En vigtig del af tilsynsforpligtelsen handler om at sikre, at sprogcentrene lever op til lovens krav om et relevant og kvalificeret undervisningstilbud, der er tilrettelagt fleksibelt under hensynstagen til kursisternes individuelle forudsætninger og behov. I dette afsnit beskrives Sprogcentret Holstebro's praksis for niveauplacing, de særligt tilrettelagte undervisningstilbud, bredden i tilbuddet, samt individuelle læringsplaner som fire centrale parametre på, hvordan sprogcenteret arbejder med at tilbyde danskundervisning, der er målrettet den enkelte kursists forudsætninger og behov.

4.1.1 Praksis for niveauplacing

Sprogcentret Holstebro angiver i selvevaluering, at praksis for niveauplacingen foregår på baggrund af individuel visitation af vejledere på stedet (med tolk efter behov) forud for påbegyndelse af undervisningen.

Sprogcentret beskriver i selvevalueringen modtagelsen af nye kursister således:

Modtagelsen af nye kursister starter allerede i visitationen, hvor der formidles en række basisinformationer, såsom hvad der forventes af kursisten, hvilke kommunikationsmuligheder der findes på sprogcentret, hvilke online programmer kan man tilgå fra første dag mm. På holdet modtager kursisten en velkomstmappe med informationer om det bestemte modul, som kursisten er på, der er praktiske informationer om stedet, ringetider, personale og indhold/emner/links, som er relevante for kursisten. Den nye kursist kan blive tilknyttet en anden kursist, som får rollen som mentor for den nye, og som evt. også kan oversætte for den nye. For at give kursisten mulighed for en personlig præsentation af sig selv, tager kursisten en ting eller et billede, der betyder noget for kursisten for at fortælle en bid af sin egen historie. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Citatet viser at kursisterne allerede i visitationsfasen bliver introduceret til praktiske forhold vedr. sprogcentret og indført i hvilke forventninger der er til den enkelte kursist. Samtidig lægger sprogcenteret vægt på, at kursisterne får mulighed for at introducere sig selv gennem en særlig betydningsfuld genstand. Som en del af modtagelsen er der i nogle tilfælde praksis for at nye kursister tilknyttes en anden kursist, der får rollen som mentor og kan hjælpe den nye kursist til rette.

I interviewene med lærere er det dog et perspektiv, at brugen af kursister som mentorer med fordel kunne systematisere og praktiseres i endnu højere grad i dag.

4.1.2 Særligt tilrettelagte undervisningstilbud

Sprogcentret Holstebro angiver i selvevalueringen, at der ikke er har været afviklet særligt tilrettelagte undervisningstilbud til kursister med særlige behov (fx traumatiserede flygtninge, ordblinde

mv.) i de seneste 12 måneder. Sprogcenteret angiver i selvevalueringen at en partner i et mangeårigt samarbejde vedrørende traumatiserede er blevet opsagt af lokale kommuner, som en af årsagerne til at der ikke har været afviklet særligt tilrettelagte forløb.

4.1.3 Fokus på bredden i undervisningstilbuddet

Sprogcentrene skal som en del af tilsynet beskrive, hvordan de tilrettelægger og gennemfører en danskundervisning, som har den forudsatte bredde i forhold til dansk sprog, kultur og samfund, og som forbereder kursisterne til at klare sig på arbejdsmarkedet, i uddannelse og som samfundsborger. Sprogcentret Holstebro beskriver fokus på bredden i undervisningen således:

Først og fremmest eksisterer der en emnemæssig sikring af denne bredde, - dels følger vi de foreliggende centrale beskrivelser af modulernes indhold og forløb. De enkelte funktionenheder har arbejdet med fælles udarbejde mere udfoldede beskrivelser ("KLP'er – Kollektive Læringsplaner"). Disse indeholder tillige typisk en "bank" af konkret vurderet velegnede undervisningsmaterialer- og midler, tilrettelæggelses- og aktivitetsformer. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

I selvevalueringen beskriver sprogcenteret desuden, at al undervisning tager sit udgangspunkt i autentiske materialer, og opsøgende og inddragende tilrettelæggelsesformer og så vidt muligt med udgangspunkt i de konkrete kursisters livsrum og funktionelle kommunikative og kompetencemæssige behov. Sprogcenteret beskriver også, at alle bruger og inddrager studiecenteret, som er et fleksibelt læringsrum. Arbejdet i studiecenteret tager afsæt i kursisters individuelle læringsplan, der beskriver kursistens individuelle mål og individuelle behov i forhold til danskundervisningen, og som bygger bro mellem det individuelle arbejde og holdundervisningen.

Tilsynskommunen vurderer, at de samlet set har en bred og detaljeret indsigt i sprogcentrets praksis og kapacitet. De peger på, at der er en veldokumenteret praksis bygget op omkring lærernes anvendelse af skolens koncepter vedrørende 'Kollektive og individuelle læringsplaner' som sikrer, at sprogcenteret ikke søger at omgå de eksisterende krav i forhold til danskundervisningens målsætning og indhold (Se appendiks A).

Interviewene med lærere og ledelse underbygger indtrykket af at de kollektive læringsplaner understøtter bredden i undervisningen, og at de især for nye lærere er en stor hjælp i forhold til at udvælge velegnet undervisningsmaterialer.

Af interview med lærere fremgår det dog også, at de kollektive læringsplaner på nogle moduler mangler en mere gennemgribende revision. Der fremhæves eksempler på, at det undervisningsmateriale der foreslås i de kollektive læringsplaner på nogle punkter er lidt forældet og ikke afspejler den nuværende praksis. Fordi der ikke er en fast procedure ift. at opdatere de kollektive læringsplaner, opleves det af lærerne som vanskeligt at prioritere tid til, når der er en række andre opgaver, der presser sig på.

Opmærksomhedspunkt nr. 2: Løbende revidering af kollektive læringsplaner

Med afsæt i interview med lærer og ledelse anbefaler EVA

- At Sprogcentret Holstebro i dialog med lærerne planlægger en revision af de kollektive læringsplaner. Samtidig anbefaler EVA at lærere og ledelse drøfter, hvordan de kollektive læringsplaner fremadrettet skal anvendes, udbygges og vedligeholdes så ressourcerne i revisionerne står mål med udbyttet.
-

4.1.4 Den individuelle læringsplan som omdrejningspunkt

Som beskrevet i kapitel 2 er Sprogcenteret Holstebro pr. 31. oktober 2016 overgået til en ny struktur med større brug af en ny fleksibel struktur, hvor kursisterne en dag om ugen har en individuel læringsramme til rådighed i form af både selvstændigt og lærerstøttet arbejde i læringscentret. Den individuelle læringsplan (herefter ILP) er omdrejningspunktet i denne proces og forbinder og koordinere aktiviteterne på de 'almindelige' undervisningsdage med holdundervisningen og den fleksible undervisning.

Af interview med ledelse og lærere og af beskrivelsen af den nye tilbudsstruktur (appendiks B), fremgår det at sprogcenteret er midt i en udviklingsproces, og at ILP'en i sin nuværende form først i midten af november 2016 er præsenteret for hele lærergruppen. Konzeptudviklingen af rammen beskrives fint af følgende citat, hvor P'et i ILP'en har mange betydninger:

Sprogcentret er i færd med at konceptudvikle på en ramme kaldet ILP: Individuel Lærings Projekt / Plan / Plan / Proces / (for)Pligt(else). Det består i at aftale, detaljeret beskrive og facilitere et læringsforløb, ILP. (Citat fra sprogcenterets beskrivelse af ny tilbudsstruktur, Appendiks B).

Samtidig er ILP'en også tænkt som et koordinerende redskab til kursistens øvrige læringsarenaer. Det er i selvevalueringen beskrevet således:

(...) Kursisterne forløb ekspliciteres og systematiseres via en "levende" individuel læringsplan. Andre aktører i kursisternes nærhed, såsom praktikpladserne, jobs, naboer og fritidsklubber bliver koblet op på kursistens ILP for at styrke kursisternes sprogtilegnelse. Vi forudser mere kvalificerede koordineringsindsatser omkring kursisten, fx sammenbinding mellem vejledningssystemer og ILP, som skal give et realistisk billede af den enkelte kursists integrationsproces. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Brugen af ILP'en som koordinerende redskab peger på nye opgaver for sprogcenteret, der beskrives i følgende citat fra interview med ledelsen:

ILP'en prøver også at indskrive og give nogle andre aktører rolle i ILP'en. Vi vil gerne lave nogle forpligtende aftaler med læringsaktører. Det kan være en arbejdsgiver, det kan være naboens syvårige datter. (...) Vi har altid prøvet at inddrage deres arbejdsplads og deres naboer. Vi har altid ageret i forhold til kursisten, og hjulpet så kursisten selv kunne inddrage nærmiljøet. Men nu agerer vi direkte i forhold til at tilbyde at klæde nogen på, at sidde med et eller andet sted. Det er en konsulterende rolle (...) Vores roller skifter. Er vi undervisere? Er vi coaches? (Interview med ledelse, Sprogcentret Holstebro).

Både ledelse og lærere ser en række styrker ved den individuelle læringsplan. Lærerne fremhæver at kursisten via sin ILP bliver mere bevidst om egne mål og delmål, og at dette fokus styrke læringen og hjælper underviserne med at tilpasse undervisningen til den enkelte kursists behov, især ved brug af den fleksible læringsflade.

Det handler også om synliggørelse af den proces, som jeg – som kursist - er i gang med. Hvor er jeg i den, hvad er målene og hvad er succeskriterierne. (...) Og helt lavpraktisk kan man jo som kursist komme ind til en fleksibel flade med tre lærere, som man ikke kender, og som ikke kender en. Der vil det spille en rolle, i forhold til at tilbyde det bedste til kursisten (Interview med lærere, Sprogcentret Holstebro).

Derved ser lærerne også ILP'en som en synliggørelse af kursisternes mål og de individuelle succeskriterier som en hjælp for både lærer og kursist.

Ledelsen fremhæver den nye version af ILP'en som støtteværktøj til at sætte fokus på den enkelte kursist og de mål og planer kursisten har, men fremhæver også, at det er en krævende ramme at agere indenfor:

Det er en vanvittig krævende og udfordrende ramme for medarbejdere. Altså hvis ikke medarbejderne er kompetente og kan se det meningen med det og har viljen til det og synes det er sjovt, så har vi ikke en chance. Der skal stå nogen fra situation til situation og bære det her igennem, og det kan vi ikke tvinge nogen til. Hvis ikke der var opbakning og forståelse, så havde vi ikke en kinamands chance. Derfor sker det måske ikke så tit. (Interview med ledelse, Sprogcentret Holstebro).

Dermed anerkender ledelsen også lærernes store rolle i løbende at arbejde med ILP'en og bringe den i spil i den daglige undervisning. Ledelsesstøtte, videndeling og løbende kompetenceudvikling fremhæves af ledelsen som vigtigt og et opmærksomhedspunkt i forbindelse med den udviklingsproces, som sprogcenteret er midt i.

EVA vurderer, at ILP'en i det rette format har potentiale til at blive et velfungerende bindeled mellem kursisternes brug af de forskellige tilbud på Sprogcenteret Holstebro. Det fordrer dog, at der både er en ensartet forståelse af mål og indhold og en ensartet praksis ift. anvendelsen af ILP'en. I interview med lærerne fremhæves gode erfaringer med at benytte Google Classroom som vidensdelingsportal, som måske kan være nyttige i den videre proces med at udvikle ILP'en.

Opmærksomhedspunkt nr. 3: Den individuelle læringsplan (ILP) som bindeled mellem den fleksible læringsramme og dag/aftentilbud.

Med afsæt i interview med lærere og ledelse anbefaler EVA:

- At ledelsen har fokus på at understøtte og ensarte en fælles brug af ILP'en, så læringsplanen fungerer som et aktivt bindeled mellem holdundervisning og fleksflade (og på sigt fleksflade og individuelle forløb)
- At lærere og ledelse i denne proces trækker på eksisterende erfaringer fra brugen af Google Classroom, som en velfungerende platform til at videreformidle viden om kursisternes arbejde, læring og progression

4.2 Tilrettelæggelse af arbejdsmarkedsrettet dansk

I tilrettelæggelsen af arbejdsmarkedsrettet danskundervisning skal tilsynskommunen sikre, at udbyderne søger for, at der så vidt muligt tages hensyn til kursisternes aktuelle uddannelses- eller arbejdssituation, således at kursister fra samme uddannelsessituation eller arbejdsplads undervises samlet.

Det fremgår af selvevalueringen, at Sprogcentret Holstebro har haft et enkelt virksomhedsrettede AD- og/eller DU hold i perioden oktober 2015 til oktober 2016 med teatergruppen Altimera, men at sprogcenteret derudover ikke har oplevet en efterspørgsel efter særlige virksomhedsrettede hold.

Sprogcenteret beskriver desuden i selvevalueringen, at der til de specifikke virksomhedsrettede eller uddannelsesrettede forløb altid udarbejdes et helt særligt forløb, der afspejler forløbets fokus og formål. Processen beskrives således:

Der vil typisk være tale om at der har været foretaget en systematisk afdækning inden forløbet i samarbejde med virksomheden og med en medarbejder fra sprogcentret i denne særlige konsulentrolle, og med inddragelse af den tilhørende systematik og faglighed. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Det fremgår af selvevalueringen, at sprogcenteret har en forventning om, at efterspørgslen vil stige inden for visse områder på grund af mangel på arbejdskraft. I interviewet med ledelsen uddyber de, at de forventer, at de fremadrettet vil have en mere aktiv rolle ift. at fortælle om de

muligheder, der er på sprogcenteret i forhold til de virksomhedsrettede forløb og være med til at sikre, at gode erfaringer spredt sig, mens en mere aktiv opsøgende rolle ligger i regi af arbejdsmarkedsafdeling og jobcenter.

4.2.1 Arbejdsmarkedsrettet og uddannelsesrettet sprogbrug i undervisningen

I selvevalueringen beskriver Sprogcentret Holstebro, at det er deres vurdering, at arbejdsmarkedsrettet og uddannelsesrettet sprogbrug også i høj grad er i fokus i de ordinære tilbud. Sprogcentret fremhæver, at det faktum, at målgruppen for undervisningen er voksne, automatisk giver et godt grundlag for inddrage erfaringer, kompetencer og jobmæssige mål. I selvevalueringen beskrives det sådan her:

(...) At målgruppen er voksne mennesker med erfaring og kompetencer som skal kun bringes i anvendelse i en ny kontekst (et nyt land) - [det] betyder, at det automatisk har en helt, helt central plads. Arbejdserfaring, arbejdsidentitet og behovet for at arbejde / få et arbejde og tilvejebringe et indkomstgrundlag for sig selv og dem man har ansvar for er for kursisterne det helt afgørende og dermed det som efterspørges af kursisterne. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Som det fremgår af citatet vurderer sprogcenteret selv, at en arbejdsmarkedsrettet danskundervisningen i høj grad er relevant og efterspurgt af kursisterne.

Det fremgår også af selvevalueringen, at sprogcenteret i høj grad gør brug af tidssvarende og autentisk materiale i undervisningen. Koblingen mellem læringsrum og brug af tidssvarende materiale beskrives sådan her:

Da kursisterne og undervisere har mulighed for at tilgå internettet med opdaterede fakta, anvendes i høj grad tidssvarende materiale. Generelt besidder kursisterne it-kompetencer, som gør dem i stand til at navigere sikkert på nettet, og de kommunikerer og transporterer deres produktioner virtuelt. Kursisterne medtager til undervisningsrummet filer fra andre læringsrum (fx arbejds- eller praktikrum), da de anvender mobile enheder, som gør det nemt at færdes ude i "skyen". (...) Da lærerne har adgang til autentiske materialer, kan de didaktisere indholdet, så det passer til det bestemte hold med de bestemte behov, der måtte findes i rummet. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Det fremgår desuden, at skolens bibliotek og mediatek (studiecentret) understøtter denne arbejdstilrettelæggelse og jævnligt opdateret med nye lærebogssystemer, software og nyt læsestof til kursisterne og lærerne.

Brug af it i undervisningen

Af både selvevaluering og interview med lærere fremgår det, at sprogcenteret prioriterer en aktiv anvendelse af it både i og udenfor i undervisningen. I selvevalueringen beskrives, hvordan kursisterne i høj grad anvender virtuelle platforme i kommunikationen med lærerne:

Kursisterne anvender danskprogrammer både på opfordring og uopfordret, og de kan bringe sig på forkant ved at opdage, afprøve og tilegne sig brugerkundskaber via webbaserede platforme. Via skolen undervisningsplatform har kursisterne mulighed for at aflevere skriftlige fremstillinger, indtale lydfile, komme i kontakt med læreren, sende billeder eller korte formuleringer, som kræver en forklaring fra læreren. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Sprogcenteret fremhæver en proaktiv it-strategi, som en styrke i tilrettelæggelsen af undervisningen, og beskriver hvordan anvendelsen af tidssvarende og autentiske materialer bliver understøttet af de faglige kompetencer på området hos lærerne i forhold til at håndtere eventuelle tekniske udfordringer på it-området.

Både i selvevaluering og interview med lærere fremhæves brugen af platformen Google Classroom som meget velfungerende.

I selvevaluering beskrives platformen således:

(...) Kursisternes muligheder for at kunne tilgå diverse materialer, fx lydfiler, links til træningsprogrammer, kontakt til andre kursister og hente hjælp, viser sig at bære frugt efter indførelsen af ny platform, Google Apps for Education og dertilhørende modul Google Classroom. Dette modul ligner et socialt medie i stil med Facebook, som kursisterne trygt færdes i, de er motiverede for at være i interaktionen med læreren og de andre kursister fra holdet, samt modulet er pædagogisk opbygget, hvor der er muligheder for at arbejde med alle dansk tilegnelsesfærdigheder og evaluering af kursisternes arbejde. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Også lærerne oplever platformen som velfungerende og genkendelig for kursisterne.

4.3 Det gode voksenpædagogiske læringsmiljø

Et vigtigt element i at møde lovgivningens krav om effektiv, fleksibel og individualiseret danskuddannelse er et velfungerende voksenpædagogisk læringsmiljø.

I selvevalueringen beskriver Sprogcentret Holstebro, hvordan de definerer et godt voksenpædagogisk læringsmiljø og henviser i den forbindelse til, at det der generelt set kendetegner et godt voksenpædagogisk læringsmiljø også (med større eller mindre vægt) gør sig gældende i en sprogcenterkontekst. I selvevalueringen beskrives det særlige ved et godt *voksenpædagogisk* læringsmiljø sådan her:

I voksenpædagogik skal der være en grundlæggende anderledes relation mellem underviser – undervist end i et læringsmiljø for børn. Voksne skal ses, mødes, anerkendes, respekteres og handles i forhold til som netop voksne, dannede, kompetente myndige mennesker. Børn skal mødes som børn med sine særlige karakteristika. Dette kan forekomme for banalt og indlysende til at det er relevant at nævne, men det er en erfaring fra vores område, generelt og specifikt, at det er nødvendigt at holde høj opmærksomhed på dette. Fraværet / begrænsningen af det kommunikative grundlag skaber risiko for fejlslutninger vedrørende kursisters kapacitet ("barnliggørelse" og implicite socialiseringsmålsætninger), hvilket ud over at være et overgreb er fuldstændigt ødelæggende for læringsmiljøet. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Citatet viser, at sprogcentret har et generelt fokus på, at et begrænset kommunikativt grundlag kræver stor opmærksomhed i tilrettelæggelsen, som netop skal afspejle, at den er rettet mod dannede, kompetence og myndige voksne, med en række erfaringer i bagagen. Det angives desuden i selvevaluering, at det vil være relevant med en intern proces som afklarer, redegør og udvikler de voksenpædagogiske referencer på Sprogcentret Holstebro, særligt i lyset af de aktuelle revideringer i organiseringen af danskundervisningen, som er beskrevet ovenfor.

4.4 Løbende evaluering og udvikling af undervisningen

I selvevalueringen angiver Sprogcentret Holstebro, at de i nogen grad har fælles standarder for undervisernes evaluering af kursisternes oplevelse og tilfredshed med undervisningen på de enkelte hold. Sprogcenteret uddyber deres svar således:

Vi har ikke fælles, foreskrevne standarder. Der er dermed forskellige mønstre fra team til team. Ny praksis, med fælles standarder, forventes dog indført ganske snart. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

Det fremgår således af selvevalueringen, at Sprogcentret Holstebro i nær fremtid forventer at udvikle fælles mål og standarder for inddragelse af kursisternes evaluering af undervisningen.

I selvevalueringen angiver Sprogcentret Holstebro, at de i nogen grad synliggør elevernes progression mellem modultest på de enkelte hold.

Sprogcentret Holstebro uddyber deres svar således

Det er en forskrift for vores praksis, at underviserne løbende sikrer tilstrækkelig feedback. Praksisformerne varierer igen fra team til team, men rammen er overvejende løbende lærer / kursistsamtaler – ofte i regi af studiecenter. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

4.4.1 Sprogcentrets fokus på fravær

I selvevalueringen angiver Sprogcentret Holstebro, at de i høj grad indsamler viden om årsager til fravær og ophør uden afgangsprøve på en systematisk måde. Dette finder bl.a. sted gennem fraværsopfølgning flere gange ugentligt, hvor kursister uden afbud kontaktes. Derudover beskriver sprogcentret, at der er indarbejdede interventionsniveauer på både kursist- og lærerniveau som iværksættes efter behov.

Sprogcentret beskriver, at de har en fast procedure og samarbejdsaftale med kommunen med henblik på at nedbringe kursisternes fravær fra undervisningen. Sprogcentret bekræfter den faste procedurer således:

Kursister med fravær uden afbud kontaktes efter hver/hver anden dags fravær (hhv. aften/dag). Hvis kursisten ikke reagerer, kontaktes sagsbehandler. Derudover er der meget detaljerede procedurer og aftaler på baggrund af mange års høj opmærksomhed og specificerede krav. (Citat fra selvevaluering, Sprogcentret Holstebro).

At citatet fremgår, at der er gennem flere år har været stor opmærksomhed på problematikken med fravær, som følges tæt.

Prøveresultater

Tilsynskommunen er blevet bedt om at vurdere udvikling og mål i prøveresultaterne i perioden 2014-2016 samt en vurdering af Sprogcentret Holstebros placering i forhold til landsgennemsnittet fra 2015. Tilsynskommunen vurderer, at sprogcentrets resultat er tilfredsstillende og giver denne beskrivelse af grundlaget for vurderingen:

Som en del af vurderingspraksis anvendes en løbende sammenligning mellem Sprogcentrets prøveresultater og områdets. Over en længere årrække ses gode resultater i forhold til landsgennemsnittet - således også i tilsynsperioden afspejlet i seneste årsrapport 2015. (Holstebro Kommunes vurdering af praksis, Appendiks A).

5 Udvikling af underviserkompetencer

5.1 Kompetenceudvikling og efteruddannelse

Af selvevalueringen fremgår det, at dele af eller hele personalegruppen på Sprogcentret Holstebro i skoleåret 2015-2016 har deltaget i følgende eksterne og interne kompetenceudviklende aktiviteter:

Eksterne:

- SkoleIntra-træf
- Google Apps for Education
- Modultestseminar
- Kognitiv metode
- Med - Uddannelse
- AMR-uddannelse
- TR-uddannelse
- Mentoruddannelse
- Eksaminatorrollekursus PD 1
- Førstehjælpskursus (December 2016)
- Vejlederseminar – Kommunale Sprogcentre
- Bogforum
- Social kapital – modul i Diplomuddannelse i ledelse UNIQ
- Projektlederuddannelse – afgangprojektet
- Min. lærerseminar
- UMS-seminar hos inLogic

Interne:

- Skoletube
- Synlig læring
- Google Apps for Education
- Google Apps for Education
- Korte interne kurser

Ledelsen fremhæver desuden i interviewet, at en succesfuld implementering af den nye struktur også fremadrettet kræver et stort fokus på kompetenceudvikling af lærerne.

5.2 Undervisernes uddannelse

Af selvevalueringen fremgår det, at Sprogcentret Holstebro har 50 lærere tilknyttet sprogcentret, heraf er 45 fastansatte lærere og 5 tilkaldte vikarer. Et overblik over lærerkvalifikationer fremgår af tabel 3.

Tabel 3
Lærerkvalifikationer på Sprogcentret Holstebro

Ansættelsesforhold	Antal	Godkendt før 1998/8	I gang med/Afsluttet DSA/DAV	Tilmeldt DAV	Ikke tilmeldt/ikke i gang
Fastansatte lærere	45	10	18	13!	4
Tilkaldevikarer	5	2	1		2
Total	50				

Kilde: Selvevaluering udfyldt af Sprogcentret Holstebro

Tabellen viser, at blandt de 50 tilknyttede lærere er 4 fastansatte lærere og 2 tilkaldevikarer ikke tilmeldt eller i gang med DAV-uddannelse. Der er således 6 af de i alt 50 tilknyttede lærere, som pt. ikke opfylder bekendtgørelsens krav om lærerkvalifikationer.

Sprogcentret Holstebro angiver i selvevalueringen at de seks lærere er nyligt ansatte, som af denne grund endnu ikke har søgt om optagelse. Ledelsen er opmærksomme på at de nytilkomne lærere skal tilmeldes uddannelsen for at leve op til bekendtgørelsens krav om lærerkvalifikationer.

Yderligere 13 lærere (angivet i tabellen som tilmeldt DAV) har søgt om optagelse, men er blevet afvist på grund af manglende kapacitet hos udbyderne.

6 Referencer

- Undervisningsministeriet 2014b: Vejledning om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (VEJ nr. 9128 af 20.3.2014)
- Undervisningsministeriet 2015: Bekendtgørelse af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (LBK nr. 722 af 10.6.2015).
- Undervisningsministeriet 2016: Bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (BEK nr. 981 af 28.6.2016)
- Informationsbrev fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) af 26. september 2016.

Appendiks A

Vurdering af praksis fra Holstebro kommune

Af informationsbrev fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) fra 26. september 2016 fremgår det, at SIRI senest 1. december 2016 skal modtage en tilsynsrapport fra den driftsansvarlige kommune².

I informationsbrevet har styrelsen bedt om, at rapporten særligt belyser en række punkter inden for områderne:

- 1 Udviklingen på området siden december 2014
- 2 Løbende evaluering af undervisningen og dens resultater
- 3 Kommunens daglige tilsyn med udbyderne af danskuddannelse

I den forbindelse skal EVA bede om, at den driftsansvarlige kommune besvarer spørgsmålene i denne skabelon, som også fremgår af informationsbrevet fra SIRI. Kommunen kan med fordel tage afsæt i sprogcentrets udfyldte grundskabelon, der indgår i modellen for pædagogisk tilsyn udarbejdet af EVA i samarbejdet med de kommunale sprogcentre.

Når denne skabelon udfyldes skal kommunen inddrage personale med pædagogiske kompetencer i dansk som andetsprog for voksne udlændinge i opfølgning og vurdering af undervisningens kvalitet, jf. informationsbrevet fra SIRI.

Besvarelsen skrives direkte i dette dokument, som gemmes under navnet: Skabelon til vurdering_VSK og sendes til projektleder Christina Laugesen chl@eva.dk senest 11. november 2016.

² Det følger af § 18 i bekendtgørelse nr. 981 af 28. juni 2008 at de driftsansvarlige kommunalbestyrelser hvert andet år skal indsende en rapport til Styrelsen for International Rekruttering og Integration om udviklingen på området.

1 Udviklingen på området siden december 2014

- a. Giv en vurdering af udviklingen af den beskæftigelsesrettede danskundervisning siden 2014:
- b.

Hvad angår det relative omfang af den mere specifik erhvervsrettede danskundervisning siden 2014 har det været forholdsvis beskedent. Årene været præget af store udfordringer i forhold til vækst og omfang af det almene dansk undervisningstilbud. Der har været tale om en fordobling af kursisttallet i tilsynsperioden - en tilvækst som helt vedrører nye flygtninge.

Det er indtrykket, at der forhold til udviklingen af det almene tilbud er sket en indholdsmæssigt en tilpasning og opprioritering af det erhvervsrettede indhold af undervisningen.

Erhvervsstrukturen i området er stærkt domineret af små og enkelte mellemstore virksomheder og bl.a. derfor er muligheder og efterspørgsel i forhold til decideret virksomhedsbaseret danskundervisning stærkt begrænset. Den generelle beskæftigelsesrettede indsats er dog i høj grad rettet mod samarbejde med private virksomheder, og i denne forbindelse, fremskyndet af en række vilkårsændringer. er der, også fra virksomhedsside, rettet meget højere opmærksomhed mod en indsats der er omfatter beskæftigelse af flygtninge. Samarbejdet og projektudviklingen er stærkt øget og mange konkrete initiativer er under opstart eller nært forestående. Sprogcentrets nye tilbudsstruktur (Jf. vedlagt) er et meget vigtigt element i denne indsats og dermed af udviklingen siden dec. 2014.

2 Løbende evaluering af undervisningen og dens resultater

- a. Giv en vurdering af udvikling og mål i prøveresultaterne i perioden 2014-2016 samt en vurdering af sprogcenterets placering i forhold til landsgennemsnittet, jf. årsrapporten 2015 om aktiviteten hos udbydere af danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl., særligt tabel 18 og bilagstabellerne C5.1-C5.2 vedr. de ikke-selvstuderende kursister <http://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/filer-tal-og-analyser/danskuddannelserne-filer/arsstatistikken-2015-danskuddannelserne/view>

Som en del af vurderingspraksis anvendes en løbende sammenligning mellem Sprogcentrets prøveresultater og områdets. Over en længere årrække ses gode resultater i forhold til landsgennemsnittet - således også i tilsynsperioden afspejlet i seneste årsrapport 2015.

- b. Beskriv, hvordan kommunen sikrer, at danskundervisningen har den forudsatte bredde i forhold til dansk sprog, kultur og samfund, der skal forberede kursisterne til at klare sig på arbejdsmarkedet, i uddannelse og som samfundsborger og ikke alene er modultestsforberedende undervisning og giv i forbindelse hermed en vurdering af sprogcenterets praksis:

Kommunen har, set i forhold til opgavestillelsen, samlet set en bred og detaljeret indsigt i sprogcenterets praksis og kapacitet, - redegjort for og dokumenteret gennem de mange samarbejds- og tilsynsflader. Specifikt i forhold at sikre at Sprogcenterets ikke søger at omgå de eksisterende krav i forhold til danskundervisningen målsætning og indhold, kan vi bl.a. pege på veldokumenteret praksis bygget op omkring underviserteams anvendelse af skolens koncepter vedrørende "Kollektive og individuelle læringsplaner".

- c. Giv en beskrivelse af kommunens eventuelle dialog med sprogcenteret om uddannelsesbekendtgørelsens mål, indhold og tilrettelæggelse: [

Dialogen vedrørende dette har netop i tilsynsperioden været intens og omfattende i forbindelse med aktuelle og store forandrings- og udviklingsbehov vedrørende tilbuddet. Arbejdet illustreres enkelt og manifest med henvisning til resultatet: den politisk behandlede og vedtagne (i alle 3 kommuner) ændrede tilbudsstruktur, som netop er indført.

- d. Giv en beskrivelse af kommunens tiltag i forhold til at effektstyre undervisningen i forhold til uddannelsesbekendtgørelsens mål og indhold:

Hvis der hentydes til effektstyring rettet mod læringseffekt og grad, jf. danskuddannelseslovens kompetencemål, ligger der i den fastlagte opbygning, evalueringssystem og finansiering af danskuddannelse en høj grad af indbygget effektstyring og -incitamenter. Sprogcentret er bevilget ressourcer og har forpligtet sig på opmærksomhed og opfølgning på individniveau, (bl.a. vejledningsindsats) hvis progressionstakten afviger negativt i forhold til forventningerne. Det vurderes i øvrigt at sprogcentret i vid udstrækning lever op til sin deklarerede målsætning om en pædagogiske praksis der rettet med læringsmæssig effekt. Ved flere lejligheder, eks. benchmarkingrapporter, er der leveret evidens for høj effekt.

3 Kommunens daglige tilsyn med udbyderne af danskuddannelse

- a. Giv en vurdering af de fysiske rammer og beliggenhed for undervisningen:

Det almene tilbud om danskuddannelse gives som udgangspunkt på skolens adresse centralt i Holstebro.

Beliggenheden giver dels let adgang med offentlig transport, dels gode kontaktmuligheder i skolens liv til byens miljø og institutioner.

Kursister fra Struer og Lemvig kommuner har ofte en del transporttid. De tre kommuner har i fællesskab truffet beslutning om, at tilbuddet skal gives centralt i Holstebro ud fra en vurdering af kvalitetshensyn og hensigtsmæssig ressourceanvendelse og med udgangspunkt i en vurdering af, at transportmulighederne for kursister fra Lemvig og Struer er acceptable. Dog har Sprogcentret i perioden haft et holdforlagt tilbud på en lokalitet i Lemvig, under indtryk af aktuelle søgningsmæssige muligheder og hensigtsmæssighed.

De fysiske rammer er siden 2014 blevet udvidet betydeligt; nødvendiggjort af et stigende kursisttal. Bygnings- og vedligeholdelsesstandard er god, arealerne tilstrækkelige og lever op til kravene for til et godt undervisnings- og arbejdsmiljø. Der er udbyggede faciliteter hvad angår studiecenter, IT, mediatek, bibliotek mv., og skolens faciliteter er indrettet med forskellige typer af fysiske læringsrum. Bygningerne er underlagt tilsyn fra kommunens bygningsafdeling og -myndigheder

- b. Giv en vurdering af undervisningstilbuddets fleksibilitet i forhold til tid, placering og indhold for at fremme kursistens beskæftigelse, aktivering og uddannelse:

Sprogcentret vurderes grundlæggende altid at have udmærket sig ved høj fleksibilitet i opgaveløsningen både i forhold til de almene krav og målsætninger, men også i forhold til den lokale opgavestillelse fra de 3 kommuner bag Sprogcentret.

Kravene har bl.a. gennem en lang årrække været en fast tilbudsstruktur ("3+2" model mv.) og efterspørgselsstyret råderum for tilbudsudvikling på kerneydelsen: Dansk som andetsprog. Ud over efterspørgselsstyring via alment optag, har tilbudsudviklingen primært været tillagt fælles beslutninger i "ejerkredsen". Tilsvarende har der været fastlagt en arbejdsdeling mellem Sprogcentret og de direkte arbejdsmarkedsrettede funktionsområder i kommunen i forhold til at op- og udvikle konkrete samarbejde og projekter med eks. virksomheder.

Til gengæld har Sprogcentret inden for disse faste rammer i sin praksis udvist og udviklet en høj grad af pædagogisk-metodisk fleksibilitet, med bl.a. en høj individualiseringsgrad.

Fleksibilitetskravene til Sprogcentret undervisningstilbud er, som understreget andetsteds, på det seneste stærkt øgede jf. generelle vilkårsændringer for indsats og målgruppe. Sprogcentret har i dialog med øvrige aktører, udviklet en ny, unik tilbudsstruktur som meget vidtgående udvider fleksibiliteten såvel praktisk-organisatorisk, som pædagogisk metodisk. (jf. vedl. mat.)

- c. Giv en vurdering af, hvilket timetal kursister på henholdsvis Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3 tilbydes, samt en begrundelse for det valgte timetal:

Timetal i tilbuddet varierer - primært begrundet, som foreskrevet, i kursistens muligheder. I den nye tilbudsstruktur kan kursisten, reelt, selv vælge omfanget. Det er, som grundlag for ressourceforbrug og effektivitet, forudsat at der er en rimelig proportionalitet mellem undervisningstilbuddets omfang (takt) og læring. På disse præmisser er det ikke afviklingsformen der er interessant, men derimod spørgsmålet om samlet ressourceanvendelse på gennemførelse.

- d. Giv en vurdering af sprogcentrets niveauplacering af kursisterne i forhold til den enkeltes forudsætninger og behov, aktuelle dansksproglige niveau og mål med danskuddannelsen:

Indplacering på hold og moduler foretages på grundlag af gængse og kendte metoder og materialer til formålet, af erfarne medarbejdere med specialviden og erfaring. Skift mellem uddannelser konstateres (sker altid efter dialog med og efter godkendelse af den relevante sagsbehandler) at have et meget begrænset omfang.

Sprogcentrets niveauplacering vurderes derfor erfaringsmæssigt og evident at være præcis og adækvat.

- e. Giv en vurdering af sprogcenterets tilbud til kursister med særlige behov på grund af fysisk eller psykisk handicap:

Det oplyses at Sprogcentret faktisk i perioden ikke har kursister der falder inden for definerede kategorier og som ikke tilfredsstillende kan rummes inden for de almene tilbud.

Mht. til mere almen indsats i forhold til kursister med særlige behov og udfordringer af indlæringsmæssige og/eller psykosocial karakter, råder Sprogcentret over medarbejdere med særlig ekspertise, både til afdækning og særlig indsats. Disse indsatser kan både være rettet mod hensyn og indsats i den almene undervisning og mod særlige tilbud. Sprogcentret initierer i relevante tilfælde henvisning og samarbejde med eksterne relevante instanser og institutioner, hvor problemstillingen berører andres/andre ansvarsområder.

Appendiks B

Sprogcentrets fremtidige tilbudsstruktur

Nogle af de neden for beskrevne tilbud vil indføres i nærmeste tid, mens andre er perspektiver på kortere eller længere sigt.

- Dagfladen

Flygtninge – som ikke er i job – skal fra starten deltage 15 timers praktik, hvilket ikke levner plads til 3 dages fast placeret undervisning på Sprogcentret. Derfor begrænses dagtilbuddet på til 2 faste dage, med en "klassisk" elevdifferentieret læringsramme, men der suppleres med et individuelt "Fleksibelt tilbud". Se nedenstående.

- Aftenfladen

Som hidtil, men med øget og mere systematisk tilskyndelse til også at gøre brug af "Den fleksible flade" (se nedenfor).

- Flexibel flade

En – primært – individuel læringsramme som er til rådighed inden for en meget bred tidsmæssig ramme på dagen og i løbet af ugen, inklusiv weekend. Rammen er "Læringscentret", hvor der er et bredt spænd af individuelle læringsressourcer til rådighed, og hvor der er lærere til rådighed for individuel støtte. Kursisten får ansvar for sprogtilegnelsen, men har støtte i sin ILP (se nedenfor) som er en læringsramme der overkommer og forbinder alle kontekster, og som udarbejdes, udvikles og fastholdes med støtte af alle de vejlednings- og lærerressourcer kursisten relaterer til. Den fleksible flade er til rådighed for kursister fra alle øvrige undervisningsflader. Det faktiske tidsmæssige omfang som den fleksible flade er til rådighed, afgøres i en afvejning af søgning og ansvarlig ressourceanvendelse.

- Virksomhedsbaseret /-forlagt holdundervisning

Sprogcentret har en bred erfaring og et kvalificeret fagligt beredskab på dette område. Sprogcentret er klar til at træde til i takt med nye muligheder og ser frem til i forhåbentlig stort omfang at være med til at løfte og udvikle dette meget vigtige område. Omlægningerne af ikke mindst dagtilbuddet gør, at sprogcentret får en øget ressourcefleksibilitet til rådighed for kommende opgaver. Sprogcentret ser sig også i stand til på forskellig måde at medvirke virksomhedsrettet i forhold til at fremme kendskab, interesse, udbredelse og kvalificering af disse tilbud.

- Individuel, virksomhedsbaseret læringsfacilitering

Det er forventeligt, at i en helt række tilfælde vil arbejdsvilkår og -tider gøre det meget vanskeligt eller uoverstigeligt for enkeltpersoner at deltage kontinuerligt i tilbuddet på dag- eller aftenfladen. Det er målet, at alle dog kan gøre brug af den fleksible flade i større eller mindre omfang. Men derudover vil sprogcentret for at sikre ellers meget usikre vilkår for dansktilegnelse, gerne udvikle en et tilbud som helt ned på individuelt niveau, med udgangspunkt i

vilje hos kursist og arbejdsplads, faciliterer dansktilegnelse i denne kontekst uden for et formelt læringsmiljø. Sprogcentret er i færd med at konceptudvikle på en ramme kaldet ILP: Individuel Lærings Projekt / Plan / Plan / Proces / (for)Pligt(else). Det består i at aftale, detaljeret beskrive og facilitere et læringsforløb, ILP, som er specifikt kontekstforbundet til kursistens arbejdsliv og –plads og som kvalificeret og systematisk inddrager arbejdsgiver, kolleger, familie, frivillige og andre relevante aktører i roller som læringsressourcer.